

U vreme kad mnogi iz ove zemlje ničice beže u bogati svet, poneko se odatle iz doseli ovamo. Iako je iz ove perspektive Slovenija obećana zemlja, za neke je kod nas lepše i opuštenije. Jedan od njih je ekskluzivni gost prepoznatljive rubrike tekućeg broja najstarijeg vojvođanskog seoskog glasila i zove se Ivan Stopinček.

Ivan Stopinček, rođen je 4. maja 1947. u Rogozi pokraj Maribora u Sloveniji, od majke Hedvike i oca Ivana, a od 1979. u braku je s Milenom. U rodnom gradu je završio osnovnu školu i izučio autolakirerski zanat. Ubrzo se zaposlio u struci i to u tamošnjoj Tovarni automobila, a nakon nešto više od šest godina otišao je u Beč, našao posao u jednom servisu, opet u svojoj branši, i tamo ostao narednih 35 godina, sve do odlaska u penziju. Budući da mu supruga vodi poreklo iz Starčeva, pre jedanaest godina kupio je kuću u ulici Pančevački put, na mestu gde je nekad postojala kafana Lolinica. U poslednjih pet godina stalno su na pomenutoj adresi. Nekad je odlično igrao fudbal, a sada se povremeno nadmudruje u šahu s komšijom.

Kako je odrastao mali Ivan?

- Moje rodno mesto je veličine Starčeva i u njemu se, kao i ovde, živelo sasvim lagodno. Otac, mesar po struci, radio je kao šef kuhinje u gradskoj bolnici, a majka je bila zaposlena u jednom preduzeću. Iako je tata bio strog, nije me tukao. Zapravo, uradio je to samo jedanput: Imao sam desetak godina kada me je poslao da kupim hleb, na šta sam mu drsko zatražio da mi za tu "uslugu" plati dva dinara. Tako me je ošamario da sam u momentu odleteo iz jednog u drugi ćošak i više mi u životu ništa slično nije palo na pamet. Što se tiče detinjstva, od malena sam se bavio fudbalom i plivanjem i to, uglavnom, u Dravi i po okolnim jezerima, pa čak i po barama. Bilo mi je devet godina kada sam naučio da plivam, a interesantno je da se to dogodilo baš u jednoj velikoj bari, bolje reći u krateru, nastalom još u vreme Drugog svetskog rata od posledica bombradovanja nemačkih aviona. Tom (ne)zgodom su me dva starija drugara, bez imalo milosti, bacila u najdublji središnji deo bare. U prvi mah sam se prestravio i nagutao vode, a već seledćeg sekunda počeo panično da mlata rukama i nekako se iskobeljao. I tako, malo po malo, naučio sam da plivam i zauvek zavoleo taj sport.

Jugoslovenstvo...

- Moram da napomenem da sam se rodio kao Jugosloven i da se i sada tako osećam, uprkos činjenici da ta država već više od dve decenije ne postoji. U tim divnim vremenima bratstva i jedinstva u Sloveniji smo sa zadovoljstvom učili srpski i ćirilicu. Milo mi je što je to tako i zbog toga što mi je to danas od velike koristi. Nakon srednje škole, 1966. otišao sam na odsluženje JNA u Trebinje. Po rodu sam bio brdska pešadija, a vojni rok je trajao osamnaest meseci. Kasarna je brojala svih tri hiljade vojnika, od čega više od polovine iz Slovenije. Iako je obuka bila veoma naporna, a disciplina gvozdена, taj period mi je ostao u veoma lepom sećanju. Poroed toga, bio sam veoma ponosan zato što sam igrao fudbal za garnizon. Bilo je i raznih anegdota, posebno pamtim kako nas je jedan bahati Beograđanin toliko provocirao i maltretirao, da smo prinuđeni da pribegnemo proverenom metodu uterivanja vojničke discipline pod nazivom

“ćebovanje“. Vaspitne mere su se pokazale izuzetno efikasnim, dotadašnji mangup se smirio kao bubica. Čak mi ga je bilo i žao. Ne treba da napominjem da smo po kazni svi mi ostali morali da puzimo do iznemoglosti.

Maribor...

- Kada sam izučio zanat i odslužio vojsku, odmah sam se zaposlio u pomenutoj Tovarni, u kojoj je, mahom, proizvođen kamion poznat kao dajc ili tamić. Farbika je bilo ogromna i zapošljavala nekoliko hiljada ljudi. Proizvodilo se udarnički i to po desetak vozila dnevno. Ja sam radio kao auto-lakirer u odeljku te firme koja se bavila dogradnjom šasija. Neretko bismo odlazili na terene po čitavoj Jugoslaviji, gde smo uglavnom nadgrađivali kamione. U lepom sećanju mi je boravak u okolini Obrenovca. Tamo sam upoznao tadašnjeg direktora beogradske televizije i neke spikere i s njima se provodio kao mali bog. Voleli su me i zato što sam imao osam puta veću platu od njih, bio “pun kao brod“ i svake večeri ih vodio u kafanu. S druge strane, Maribor je tada bio moćan industrijski grad. Imali smo i solidan klub, koji je u to vreme bio nadomak prve lige. Pamitim odlučujuću utakmicu za ulazak u Prvu saveznu ligu protiv Karlovca. Gostujućim fudbalerima je neko od naših podvalio nešto u hranu i mnogi protivnički igrači u sred utakmice trčali u tolaet. Naposletku je došlo do opšte tuče, a njihov golman, koji se nekada bavio boksom, nokautirao je pola našeg tima. Današnji Maribor je žestoko uznapredovao i do te mere se proširio da su sva okolna sela srasla s gradom. Ni ja koji sam tamo rođen, nisam mogao da se snađem, pa sam se nedavno nekoliko puta izgubio. Na ulicama se slovenački više, maltene, i ne može čuti, već uglavnom nemački, što je odraz prisustva brojnih firmi iz najveće evropske sile.

Beč...

- Početkom 1973. godine preko sestre sam upoznao čoveka koji je u Kanadi imao autolakirerski servis. Trebalo da odem tamo da radim. Međutim, dok sam bio u Sloveniji, nisam mogao dobiti garantno pismo, pa je plan bio da se najpre zaposlim u Beču. Po dolasku u austrijsku prestonicu, snašao sam se u isti mah. Doterio sam se, stavio kilo rakije u torbu i poklonio policijcima. Oni su me prevezli do jednog servisa, u kom sam se istog momenta zaposlio. Tri meseca sam bio na probi, pokazao se, i tamo ostao naredne 32 godine. Među 120 radnika u toj firmi našlo se mesta i za moju suprugu, koju sam upoznao 1979. na beogradskom Topčideru. Kratko smo se zabavljali, napravili skromnu svadbu i ubrzo krenuli zajedno u Austriju. U međuvremenu sam počeo i privatno radim, a ona mi je bila od velike pomoći. Kad je reč o druženju, najviše sam vremena provodio sa Srbima i Romima.

Život u Starčevu...

- U Starčevo smo došli 2003. i to zahvaljujući svastici iz Vojlovice, koja nas je povezalo s nekim trgovcem nekretninama. Kupili smo kuću u Pančevačkom putu, na mestu gde je nekad bila kafana, adaptirali je i u poslednjih pet godina smo neprekidno ovde. Zaista nam je jako lepo i uživamo u svakom trenutku. Narod oko nas je dobar, ovde skladno živi više nacija, pa smo se tako i mi odlično uklopili. Najviše se družimo s prvim komšijama Čančarevićima, ali i s mnogim drugim dobrim ljudima. Recimo, s Draganom Dukićem redovno igram šah. Supruga i ja volimo da šetamo uzduž i popreko po selu, odemo do centra, parka i napravimo veliki krug. Mnogi govore o nekakvom zagađenju, ali ja iskreno nikad ništa neprijatno nisam osetio. Što se tiče opšte situacije u zemlji, velika je kriza, pa su nam podhitno neophodne investicije i radna mesta. I opet, ne mogu, a da se ne prisetim da je u vreme Jugoslavije bilo neuporedivo bolje, ne samo

ovde, nego čak i u Sloveniji, bez obzira što je već dugo u Evropskoj uniji.

Starčevo, danas?

- Što se mene tiče, ništa mi ne nedostaje, izuzev eventualno jedne velike robne kuće u kojoj će imati sve što zatreba. Ali kako vidim, i to će verovatno uskoro biti rešeno. Nervira me i to što svakodnevno badava čistim ispred kuće, jer već sutra neodgovorni pojedinci, kao za inat, ponovo razbacaju smeće. Drugo, s obzirom na to da živimo u glavnoj ulici, mnogo mi smeta to što se prebrzo vozi. To posebno važi za vozače motora.

Tako govori ovaj mirni, uglađeni i dobroćudni starčevački Slovenac i sugrađanima poručuje:

- Da se povedu malo više računa o higijeni na ulicama i da prestanu da divljaju po drumovima.